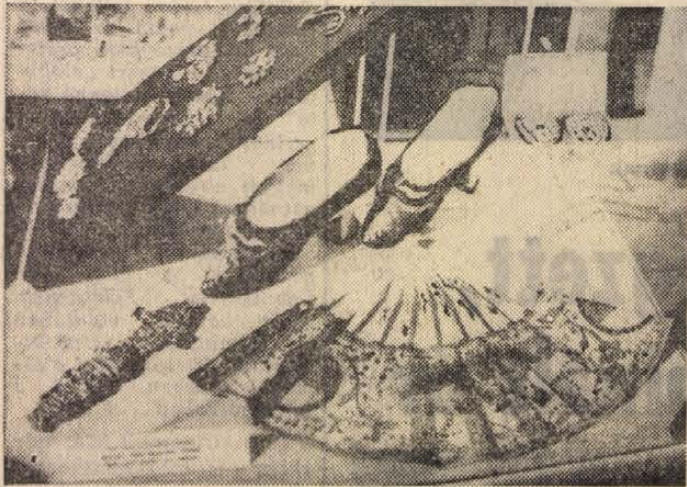
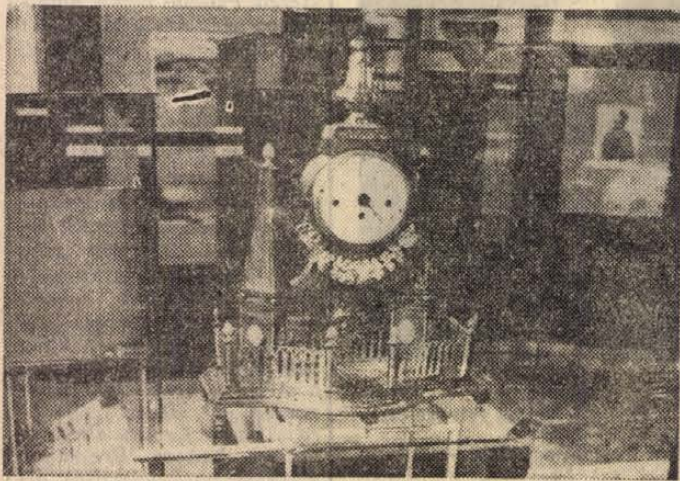

„Vigyázó szemetek Párizsra vessétek” Kiállítás a 200. évfordulón

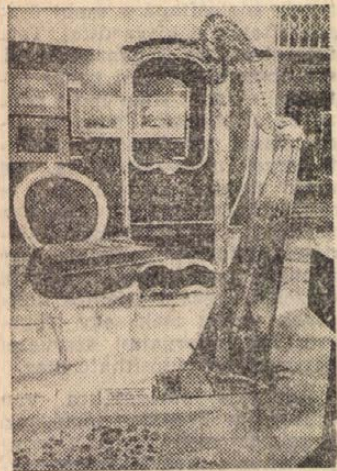
Előkelő hölgy cipellője, legyezője, ékszerei

Diszóra a XVIII. századból

A Magyar Nemzeti Múzeum az eddigiektől eltérő módon, nem elsősorban az események bemutatásával, hanem a kor mindennapi használati tárgyainak, divatjának, szellemiségének felvonultatásával emlékezteti minket, hogy a 200. évvel ezelőtt Franciaországban a forradalom története nemcsak a kiállítás rendezői, akik párhuzamot állítottak az akkori francia és magyar események között.

A látogató az egyik teremben a gazdagok fényűző életét, a másikat a polgárok, a parasztok használati tárgyait tartalmazó vitrinek. A metszeten is látható az életszínvonaluk közötti kontraszt. Itt gyaloghíntő, gálafark, amott szegénységet ábrázol a metszet. A nyomor, amely a polgárság előretörését követően 1789. július 14-én arra készítette a népet, hogy a Bastille ellen induljon, és kiszabadítsa a rabokat. Nagy szerepet játszott akkor a gillotiné, 40 ezer ember feje hullt porba általa. Láthatjuk a kivégzőeszközt a kiállításon, csakúgy, mint azt a bárdot, amely kioltotta Martinovics Ignác és négy társa életét, mert követői voltak a francia forradalmi eszméknek. A XVIII. század Európa francia százada, az elegancia és csillogás korszaka. A divatban, az építészetben, a szokásokban,

Mária Antoniette tulajdona volt a hárfa, amelyet egykorú magyar metszeten is ábrázoltak. Mögötte egy XVI. Lajos korabeli rokokó szék, cimbalommal (Erdősi Ágnes felvétele)

Megcsúfolt betűk

— Higgye el, uram, fásultak az emberek. Már csak a különleges kegyetlen, vagy a perverzítást sürölgő pornókönyvekkel lehet felcsiklandozni az érdeklődésüket, azoknak viszont meg is van az ára. Már a politikai leleplezések sem mennek. Eleinte még igen; vittek, mint a cukrot, de ma?!

— Gondolta volna valaha, hogy olyan könyv jelentik meg, amelyek nemcsak a szerkesztés sokféle módját illusztrálják, hanem a kötetben csomagolva még egy óvszert is mellékelnek hozzá?!

— Ez a könyvnyomtatás megcsúfolása... Szerencsére minket még nem ért el ez a hullám, két éves lemaradással követjük a divatot. Ide, a Váci úti Könyvesház „félárú”-részlegéhez ekkora eltolódással érkeznek a könyvek. De nehogy azt higgye, hogy csupa dögunalom találhatók itt! Még csak azt sem mondhatom, hogy csak szépírodalom. Vannak szakkönyvek, ifjúsági és szórakoztató művek, lehet válogatni. Nem számoltam, de háromezereleket kötöt bízatosan van.

— Elárulom uram, hogy nálunk a két évvel ezelőtti árak a felét kell fizetni, vagyis a mai árakhoz képest filléreket. Nézzé, itt van Kosztolányi Dezső verses drámafordítása, két kötetben. Keményfedeles, szép kivitellű, kilencvenhat forintba került amikor kiadták, és negyvennyolc forint most. Ennyit már egy jobb heilap sem lehet venni. Pornóújságot meg végképp nem. Persze, az olvasótábor sem azonos... M. T.

Isaszegi koncert Ének a templomban

Egyházi zenét éneklő nyugatnémet amatőr művészcsoporthoz lép fel július 18-án, kedden este fél nyolckor az isaszegi nagytemplomban. A négytagú énekescsapat Poták Fridolin NSZK-ban élő, isaszegi származású énekművész, tanár vezetésével Händel, Mendelssohn-, Dvorzák-műveket, valamint néger spirituálisokat ad elő. Zongorakísérlőjük Vincze Teréz egri művész. Az egyórás műsort az érdeklődők ingyen hallgathatják meg.

Bizonyára sokak számára tartogat kellemes zenei élményt ez az este. Az énekeskvartett repertoárja gazdag, kiforrott. Ritka zenei est, amikor a barokk, a klasszikus és más, távoli kontinens népi ihletű dallamvilága találkozhat.

Halálérőd Az iszonyat napjai

amelyeket az én nemzedékem személyesen is átélt.

Már 1940-ben az országban 260 munkaszolgálatos század létezett, amelyben 52 ezer zsidót, más származású egyént gyűjtöttek egybe. Később ez a szám csak növekedett. 1942-ben a „különleges” századokba a megbízhatatlannak, baloldaliakat is behívták, köztük olyan mozgalmi vezetőket, mint Braun Soma, Kossa István, Pentz Károly, Pásztor Imre, Dobi István, Veres Péter és mások. A munkatáborokban színlődtek olyan kiváló írók, művészek, mint Radnóti Miklós, Kardos György, Lehel György, Tardos Béla zeneszerző, Szalai Sándor szociológus, Karsai Elek történész, Keleti László színművész, Nóti Károly humorista, Örkény István író, Rubányi Pál sebészprofesszor, és mások — hogy csak néhány nevet említsék.

A szerző a könyvében végigkíséri a magyarországi eseményeket, ahogyan kialakult az a helyzet, hogy a munkaszolgálat létrejöhett, létrejött. Horthy pribékjei már igen korán „kilengéseket” igyekeztek „megoldani”, a „zsidókérdést”. S amikor brutálisakat, nemzetközi felháborodást keltő, akkor kezdtek áttérni „szalonképe-

Ljubljana után, Olaszország előtt

Amatőrökként mentek el, profikként jöttek vissza

Színpadon volt már a csoport, szólta a zene, a közönség gyönyörűséggel nézte a magyar táncosokat, s az együttes koreográfusa, vezetője, menedzsere is velük együtt figyelte, hogy mozognak a lányok és fiúk a zene ritmusára. Egy furcsa érzés lett úrrá rajta. Szinte megijedt, olyan látványban volt része. A néptáncsoport, amit több mint négy esztendője kezdett összehozni, a gyerekek, bakfisok, akik akkor tanulták meg jószerevével az első tánclepiéseket, s két évvel ezelőtt még amatőröként léptek fel a fesztiválon, valódi profikként táncoltak a színpadon.

Szigetvári József, a százhatalombattai Forrás néptánc-együttes vezetője abban a pillanatban döbönt rá, hogy a miniszoknyás bakfisokból, popperfrizurás kamaszokból összeverbuált együttesből profi néptáncsoport vált.

Nemzetközi egyveleg

Mindez a legutóbbi Ohceten történt, a Népek Esküvője elnevezésű fesztiválon Ljubljana-ban, ahol már két esztendővel ezelőtt szerepelt a Forrás. Akkor is óriási sikere volt a battai fiataloknak, s már a nevük hallatán földördült a taps. De amit most nyújtottak! Még a ljubljana-i fesztivál igazgatója sem állta meg szónélkül: — Ezek a gyerekek két évvel ezelőtt amatőröként léptek fel itt, s úgy jöttek vissza, mint a profik.

Tizenhét nemzet táncosai vettek részt az idei fesztiválon, ahol hazánkat egy debreceni jegyespár, Király Ildikó középiskolai tanárnő, Marázi Sándor üzletkötő s a természetesen a Forrás képviselte. Hat napon át táncoltak különböző színpadokon a battai fiatalok, de előfordult, hogy a várakozás perceiben is táncra kerekedtek egy étterem előtt. Nosza, több se kellett a szintén ebédre várakozó hollandoknak, s csatlakoztak a magyarokhoz. Hogy miként sikerült a németalföldi és magyar dallamokot, szövegeket és táncokat összeegyeztetni, nem tudom. De szemtanúként állítom, hogy együtt ropták a két csoport.

Széki tánc a gleccsertónál

De nemcsak Ljubljana utcái és közönsége láthatta, hallhat-

ta honfitársainkat. Egy kirándulás alkalmából az Alpok lábáig is eljutottak, s egy gleccsertő partján kalocsai népi-életben pompázva jártak a

Felvételnél egy váci fellépésen készült, még a ljubljana-i út előtt

(Fotó: Hancsovszki János)

széki csárdást, a dunántúli, kalocsai karikázót, a zemlénit táncoltak.

Két esztendővel ezelőtt is népszerűek voltak lányaink és fiaink, de most, ha még lehetett, tovább növelték az irántuk érzett szimpátiát. Olyannyira, hogy esténként egymásnak adták a kilincset a külön-

lődesi ház belső ügyéből városi közigazgatásba kezdő, a gyűlölet, a sorsa. Bevezették például a pártoló tagságot, amit száz forintért válthattak meg az érdeklődők. Eddig közel ötvenezer forint gyűlt össze, s a tagok között sorsolást tartottak, hogy ki utazzék velük a ljubljana-i fesztiválra. A szerencsés nyertes Varga Dezső lett, de sajnos, családi okok miatt ő nem tarthatott velünk, így testvére, Brómann Ferencné vett részt a jugoszláv turnén. Októberben lesz ötvenéves az együttes, s ez alkalommal új musorral lépnek a közönség elé. Ez lesz legközelebbi találkozásuk a battaikkal.

Megható pillanatok

— Öt esztendő alatt végül is egy nagyszerű gardát kovácsolt össze. Milyen érzéssel gondolt vissza az elmúlt időre? — Furcsa. Tegnap este néztünk meg egy régi videofelvételt. Megható volt, hogyan lépkedtek a lányok és a fiúk. Valahogy olyan... olyan bumfordiak voltak. A hasunkat fogtuk nevetünkben. S most mindegyik megállná helyét akármelyik profi néptánc-együttesben.

Ezekben a napokban a Mát-raalján, Sás-tón edzenek a Forrás tagjai. Azután nap nap pihenő, s újabb turnéra indulnak, ráadásul nem is akármilyenre. Az olasz csizma legvégeiben Reggio di Calabriában lépnek fel a mediterrán folk-lőrifestiválon, s közben tapasztolhatnak nekik Firenze, Nápoly népművészet-kedvelő polgárai is. Ravennában szintén egy fesztivál keretében szerezhnek remélhetőleg jó hírnevet Százhalombattának és a magyar néptáncnak.

S a közel háromhetes turné után kezdődik ismét az év, pontosabban, folytatódik a tánc, a próba. Összintén szólva idén még egy hét pihenőjük sem volt a fiataloknak; hol próbáltak, hol szerepeltek. Bár úgy látszik, nem volt hiábavaló a sok munka

Gali Sándor

Fiedler Anna Mária